

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע בדרך שאלות ותשובות

גליון מס' 212 - לפרשת לך לך תשפ"ו

כניסת שבת צאת שבת

17:26	16:21	חיפה
17:28	16:29	תל אביב
17:26	16:14	ירושלים
17:29	16:35	באר שבע

וְאֶבְרַכָּה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אָאָר
וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל מְשַׁפְּחֵת הָאָדָמָה

(יב, ג)

מדוע המברכים (מְבָרְכֶיךָ) נכתבו ברבים, בעוד המקללים (וּמְקַלְלֶיךָ) נכתבו ביחיד?

רבינו בחיי: 'וּמְקַלְלֶיךָ' בלשון יחיד, משום שמוסב רק על נמרוד, שרדף את אברהם משחר נעוריו.

כלי יקר: להשמיענו שמברכי אברהם יהיו מרובים ממקלליו, מבקשי רעתו שיהיו מעטים.

אור החיים: הקב"ה יברך את כל מברכיו של אברהם, ולכן נאמרו בלשון רבים, בניגוד למקלליו, הקב"ה לא יקלל את כולם, אלא רק מעטים, ולכן נאמר ביחיד.

וְלֹא נִשָּׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת

יִחְדָּו כִּי הִיא רְכוּשָׁם רַב (יג, ו)

מדוע כתוב 'נִשָּׂא', בלשון זכר, הרי המילה 'הָאָרֶץ' היא בלשון נקבה?

רש"י: המילה 'נִשָּׂא' מוסבת על המרעה שהוא לשון זכר, ומובנה שמרעה הארץ לא הספיק, כביכול כתוב "וְלֹא נִשָּׂא אֶתֶם [מרעה] הָאָרֶץ".

חזקוני: המילה 'נִשָּׂא' מוסבת על המילה 'הָאָרֶץ', שמשמשת פעמים גם לשון זכר.

וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וְיִרְדּוּ אַבְרָם
מִצְרַיִם לָגוֹר שָׁם כִּי כָבֵד הָרָעַב (יב, י)

מדוע אברהם לא נשאר בארץ, ולא האמין שהקב"ה ידאג לכל מחסורו?

אברבנאל: ירידה זמנית למצרים אינה סותרת את ציווי הקב"ה לשבת בארץ כנען, שהרי אין דעתו בהליכה זו להתיישב שם קבוע, אלא לשהות שם פרק זמן קצר וקצוב, ובתום הרעב לשוב לארץ כנען.

מלבי"ם: אברהם, כמפיץ האמונה בעולם, האמין בכל מאודו בהקב"ה, אולם לא רצה לסמוך על הנס, שיחיה אותו ברעב, ולכן ביקש הצלה בדרך הטבע וירד למצרים, לגור באופן זמני, מתוך כוונה לחזור לארץ כשיפסק הרעב.

כתב סופר: אברהם בודאי האמין בהקב"ה שיכול לפרנסו בעת הרעב, אבל לא חשב שהוא ראוי לכך, ולכן הלך מהמקום בו היה רעב למקום אחר.

רוצה להיערך עם רעיונות ודברי תורה לפרשת לך לך? לחצו כאן

אִמְרֵי נָא אַחֲתֵי אֶתְּ (יב, יג)

האם שרה אכן אמרה זאת למצרים?

ספורנו: כשנלקחה לבית פרעה אמרה כן, ואכן היטיבו לאברהם בזכותה.

חזקוני: בתחילה אמרה שהיא אחותו של אברהם, אולם משהגיעה לביתו של פרעה, שינתה את דבריה, ואמרה שהיא אשת אברהם.

מלבי"ם: שרה אמרה זאת למצרים, וזו כוונת התורה במילים 'עַל דְּבַר שְׂרָי'.

וְתַעֲנֶנָּה שְׂרֵי וְתִבְרַח מִפְּנֵיהָ (טז, ו)

האם שרה נהגה כראוי בעיניו זה?

רמב"ן: שרה חטאה בעיניו של הגר, אברהם חטא שלא הוכיח אותה על כך. שרה נענשה על כך, שנתן הקב"ה להגר בן שבעבור שנים זרעו עינה את בניה – זרעה של שרה.

ספורנו: שרה עשתה זאת, כדי שהגר תכיר שהיא משועבדת לה, ולא תבזה עוד את גבירתה. שרה גם רצתה לקבע לדורות, שמי שיבזה את עם ישראל, בסופו ייכנע.

ריב"א: שרה עינתה אותה בהיתר, לאחר שהגר הקניטה את שרה על שאין לה ילדים. בתגובה השיבה לה שרה בעיניו.

רבי זלמן סורוצקין: אילו היה שלא כדין המלאך לא היה מורה להגר לשוב אל שרה.

לקבלת העלון שלחו את המילה

'מעוניין' או לחצו כאן

office@shaalti.co.il 052-9453811

וְהָאֱמֶן בַּה' וַיַּחְשְׁבָהּ לוֹ צְדָקָה (טו, ו)

מה החידוש שאברהם האמין בה'?

רמב"ן: אברהם האמין שבהבטחת הקב"ה, שיוולד לו בן, עשה עמו 'לפנים משורת הדין'. **אור החיים:** "והוא שאמר 'וְהָאֱמֶן בַּה'', פירוש הפקיד אצלו הברכה", **אמונה** בפסוק זה מתפרשת כ'**הפקדה**, ולא כאמונה. כמי שמפקיד את רכושו בידי מי שנאמן עליו.

מלבי"ם: התורה מבהירה שבשלב זה עזב אברהם את דעותיו הקודמות, [האצטגנינים] והאמין שאינו נתון תחת המזל, אלא רק תחת השגחתו הפרטית של הקב"ה.

וְעֶבְדִים וְעֲנֵוֹ אֶתֶם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה (טו, יג)

כמה שנים היו בני ישראל במצרים?

מכילתא: מנין 30 שנים נוספות החל מברית בין הבתרים, 30 שנים לפני שנולד יצחק.

אבן עזרא: 30 שנים נוספות החלו להיספר מיום צאת אברהם מארצו. ארבע מאות השנים נספרות החל מברית בין הבתרים.

וַיַּעַתֶּק מִשָּׁם הָהָרָה... וַיֵּט אֶהְלֵה

בֵּית אֵל מִיָּם וְהָעֵי מִקְדָּם (יב, ח)

מדוע מפורט מקום מושבו

המדויק של אברהם אבינו?

ה'חפץ חיים' ביאר שאברהם בחר לגור במקום זה, בין בית אל לעי, משום שהיו שתיהן ערים גדולות ורצה לגור במקום מרכזי שבו יש הרבה עוברים ושבים.

מדוע? כדי שיזדמן לו לארח אורחים

רבים ויוכל גם להפיץ את שם ה' בעולם.

כידוע, לאחר שאורחיו אכלו הם ביקשו להודות לו. אברהם אמר להם: "ברכו

למי שאכלתם משלו, סבורים אתם

שמשלי אכלתם? משל מי שאמר והיה

העולם אכלתם" (רש"י לקמן כא, לג).

מכאן לימוד יסוד גדול בעבודת ה', על

אדם לחשוב בכל ענייניו, **איך יוכל**

להרבות קידוש וכבוד שם שמים. כשם

שכשאדם פותח עסק לאחר שחיפש

ובירר היכן המקום הטוב ביותר להצליח

כדי שיהיו לו קונים רבים, כך חובתנו

לחפש היכן נוכל לקדש שם שמים.

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מציג

פריצת דרך
בלימוד
פרשיות
התורה

ספר 'תורתך שאלתי'
על בראשית שמות

הזמינו כעת
והספרים בדרך אליכם
052-9453811

עוד סדרה מתחילה מבית:
אחת, שאלתי

הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם